స్వయంకృతం

లంకా సూర్యకాంతం

"సావిత్రి, సావిత్రి, ఓ సావిత్రి గొంతు చించుకుని అరుస్తున్నాడు ముకుందరావు

"ఆఁ! ఆఁ! వస్తున్నాను అబ్బబ్బ! చచ్చిపోతున్నాను ఒక్క క్షణం ఊరుకోరు కదా ఈయనకి ముసలితనం వచ్చిన దగ్గర్నుండీ పిచ్చి ఎక్కువవుతూంది ఒక్క క్షణం ఊపిరి పీల్చుకో నివ్వరు కదా అంటూ ఆర్చినందువల్ల వచ్చిందో, వయస్సు మీరడం వల్ల, కంగారుగా వచ్చినందువల్ల వచ్చిందో తెలియని ఒగర్పుతో వచ్చింది సావిత్రమ్మ

"కొంచెం మంచి నీళ్ళియ్యవే! నో రెండుకపోతోంది అన్నాడు ముకుందరావు

"ఊఁ! తాగండి " అంటూ పట్టించింది సావిత్రమ్మ గ్లాసు కింద పెట్టి వెనుదిరగబోయిందామె

'సావిత్రీ!

"ఊఁ !

కాస్సేపు ఇక్కడ కూర్చోరాదూ ఒక్కణ్ణీ ఉండలేక చచ్చిపోతున్నాను ఈ ఒంటరితనం నన్ను బతకనీయడం లేదు ఈ రోగం నన్ను చావనియ్యడం లేదు

ఇందులో అర్థం చేసుకోడాని కేముందండీ నేను కూర్చున్నా ఎంత సేపు కూర్చో గలను చూసే వాళ్ళకి బావుండదు కదా అవతల మనవలూ, కొడుకూ, కోడలూ తిరుగుతూంటే నేనిక్కడ కూర్చుంటే ఏం బాగుంటుంది చెప్పండి ముది కాలానికి ముచ్చట్లు తక్కువయ్యేయా అనుకుంటారు మొదట్నించీ అలా కూర్చోడం మనకు అలవాటుందా ఏమన్నానా అన్నది సావిత్రి

ఏదో అనుకోడానికి ఇందులో ఏముంది సావిత్రీ అంతా మనవాళ్ళేగా అన్నాడు ముకుందం

మనవాళ్ళు అయితే మాత్రం ఉండదా! అన్నీ తెలిసిన అత్తగారూ, మామగారూ ఉండగానే ఎప్పుడూ ఎదురుపడి మాట్లాడుకోలేదు మనకంటే చిన్నవాళ్ళ ముందెలా ఉండ గలం ఏదన్నా అవసరమయితే పిలవండి వస్తాను మీ కంటే ఎక్కువెవరు నాకు నిజానికి అంటూ వెళ్ళి పోయిందామె

* * * * * * *

రాముా పుస్తకాలు తీసుకుందికి అక్కడికి వచ్చాడు 'అమ్మో! వీడు వెళ్ళిపోతాడేమో! ఒరేయ్ రామూ! రామూ!

ఏమిటి తాతయ్యా! ఎందుకు పిలిచావు నేను హోంవర్కు చేసుకోవాలి

ఇలా రామ్మా! ఓ మాట '

ఊఁ! ఏవిటి తాతయ్యా! చెప్పు "

"ఏం పాఠాలు చెప్పార్రా, మీ స్కూల్లో ఈ రోజు "

మా స్కూల్లో ఏం చెప్పారో చెప్తే నీకేం తెలుస్తుంది తాతయ్యా. నువ్వు చదివినప్పటివీ, ఇప్పటివీ పుస్తకాలు మారిపోతాయి కదా!"

"అవున్లేరా, అప్పటికీ, ఇప్పటికీ మనుషుల ప్రవర్తనలే మారిపోయాయి ఇంక పుస్తకాలు మారడంలో విశేషం ఏముంది. అవునూ! మీ నాన్న వచ్చాడ్రా ఇంటికి."

"వచ్చాడు తాతయ్యా భోజనం చేస్తున్నాడు నేను వెళ్తున్నా "

"ఉహూఁ! భోజన మయ్యాక ఇలా రమ్మను వాణ్ణోసారి "

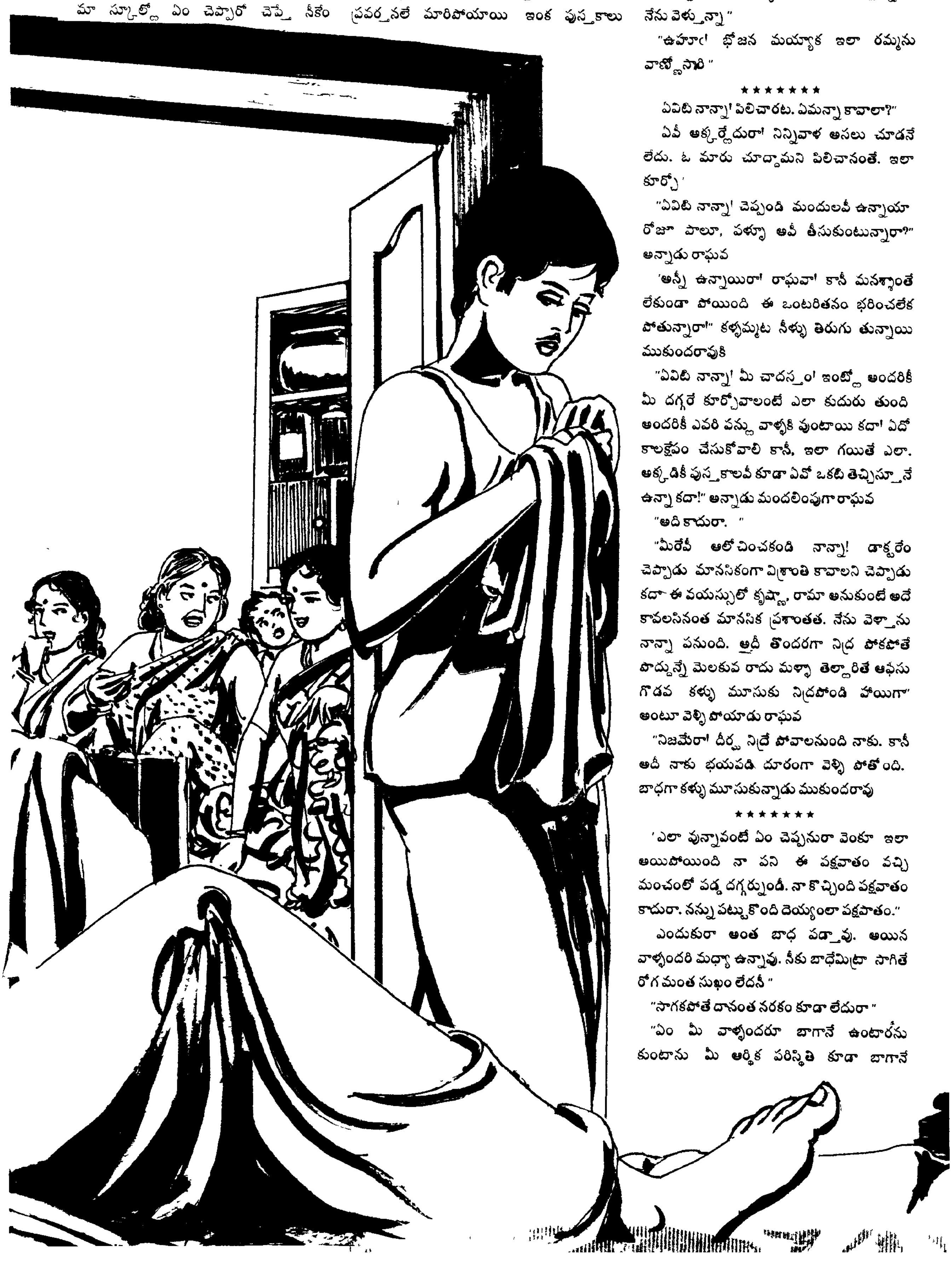

* * * * * * *

ఏవిటి నాన్నా! పిలిచారట. ఏమన్నా కావాలా?"

ఏవీ అక్కర్లేదురా! నిన్నివాళ అసలు చూడనే లేదు. ఓ మారు చూద్దామని పిలిచానంతే. ఇలా కూర్చో '

"ఏవిటి నాన్నా! చెప్పండి మందులవీ ఉన్నాయా రోజూ పాలూ, పళ్ళూ అవీ తీసుకుంటున్నారా?" అన్నాడు రాఘవ

'అన్నీ ఉన్నాయిరా! రాఘవా! కానీ మనశ్శాంతే లేకుండా పోయింది ఈ ఒంటరితనం భరించలేక పోతున్నారా!" కళ్ళమ్మట నీళ్ళు తిరుగు తున్నాయి ముకుందరావుకి

"ఏవిటి నాన్నా! మీ చాదస్తం! ఇంట్లో అందరికీ మీ దగ్గరే కూర్చోవాలంటే ఎలా కుదురు తుంది అందరికీ ఎవరి పన్లు వాళ్ళకి వుంటాయి కదా! ఏదో కాలక్షేపం చేసుకోవాలి కానీ, ఇలా గయితే ఎలా. అక్కడికీ పుస్తకాలవీ కూడా ఏవో ఒకటి తెచ్చిస్తూనే ఉన్నా కదా!" అన్నాడు మందలింపుగా రాఘవ

"అది కాదురా. "

"మీరేవీ ఆలోచించకండి నాన్నా! డాక్టరేం చెప్పాడు మానసికంగా విశ్రాంతి కావాలని చెప్పాడు కదా ఈ వయస్సులో కృష్ణా, రామా అనుకుంటే అదే కావలసినంత మానసిక ప్రశాంతత. నేను వెళ్తాను నాన్నా పనుంది. అద్దీ తొందరగా నిద్ర పోకపోతే పొద్దున్నే మెలకువ రాదు మళ్ళా తెల్లారితే ఆఫీసు గొడవ కళ్ళు మూసుకు నిద్రపోండి హాయిగా' అంటూ వెళ్ళి పోయాడు రాఘవ

"నిజమేరా! దీర్ఘ నిద్రే పోవాలనుంది నాకు. కానీ అదీ నాకు భయపడి దూరంగా వెళ్ళి పోతోంది. బాధగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు ముకుందరావు

* * * * * * *

'ఎలా వున్నావంటే ఏం చెప్పనురా వెంకూ ఇలా అయిపోయింది నా పని ఈ పక్షవాతం వచ్చి మంచంలో పడ్డ దగ్గర్నుండీ. నాకొచ్చింది పక్షవాతం కాదురా. నన్ను పట్టుకొంది దెయ్యంలా పక్షపాతం."

ఎందుకురా అంత బాధ పడ్తావు. అయిన వాళ్ళందరి మధ్యా ఉన్నావు. నీకు బాధేమిట్రా సాగితే రోగమంత సుఖం లేదనీ "

"సాగకపోతే దానంత నరకం కూడా లేదురా "

"ఏం మీ వాళ్ళందరూ బాగానే ఉంటారను కుంటాను మీ ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా బాగానే

ఉన్నట్లుంది" అన్నాడు సావిత్రమ్మిచ్చిన ఎల్బర్ కాు చప్పరిస్తూ వెంకట్రావు

మా ఆర్థిక పరిస్థితి బాగానే ఉందిరా డబ్బుకేం లోటూ లేదు. ఇదంతా కనిపించని బాధ నేను భరించలేక పోతున్నా అన్నాడు దగ్గుత్తికతో ముకుందరావు.

'ఒరేయ్' ముకుందా! ఎందుకురా అంత బాధ పడ్తావు. ఇప్పు డేమయిందని

'ఏం చెప్పనురా ఈ ఒంటరితనం బాధ భరించ లేకుండా ఉన్నానురా ఇంత మంది ఉన్నా రవునా ఇంట్లో. ఒక్కళ్ళూ మనస్సు విప్పి మాట్లాడరురా నాతో. కాస్సేపయినా నా దగ్గర కూర్చోరు ఎందుకేనా పిలిచా ననుకో భయపడ్తూన్నట్లో, భక్తిగానో ఉంటారు తప్పించి ప్రేమగా ఉండర్రా మళ్ళీ వాళ్ళందరూ కులాసాగా కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ ఉంటారు మా ఆవిడతో సహా. అందరూ కలసీ భోజనం చేస్తారు. నాకు ముందర పెట్టేస్తారు నన్ను కూడా వాళ్ళ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళి వాళ్ళతో కలసి తిన నియ్యవచ్చుగా' అన్నాడాయన అన్నాళ్ళ ఆవేదననీ, ఆక్రోశం రూపంలో తెలియ జేస్తూ

"అందుకేరా ముకుందా- నీకు మొదట్నుంచీ చెప్తూనే ఉన్నాను నేను- ముసలితనం కోసం యవ్వనంలోనూ, పరలోకం కోసం ఇహలోకంలోనూ కూడ బెట్టుకోవాలని. ముసలితనం కోసం యవ్వనంలో కూడ బెట్టుకోవాల్సింది ధన మొక్కటే కాదు. అభిమానం కూడానూ మనం ఒకళ్ళ మీద చూపిస్తేనే కదా మన మీద వాళ్ళు కూడా చూపించేది" అన్నాడు

"అంటే నేనెవరి మీదా అబిమానం చూపించ లేదంటావా?" చిన్నబుచ్చు కున్నట్లుగా అన్నాడు ముకుందరావు.

"అంటే నీ దృష్టిలో అభిమానం చూపించడ మంటే ఎమిటి నువ్వు చెసేందల్లా ని బాద్యత తర్చు కున్నావు అది అభిమానం చూపించడ మవుతుందా ఇప్పుడీ పరిస్థితంతా ఎందువల్ల వచ్చిందంటావ్?"

"ఎందువల్ల?"

* * * * * * *

గంట సేపటి నుండీ వీధిలో నుండి ఇంట్లోకి, ఇంట్లో నుండి వీధిలోకి తిరుగుతోంది ఎంతకీ ముకుందం రావడం లేదు కొత్త కాపరం కొత్త ఆశలు ఓ నెల రోజు లొచ్చాయి వాళ్ళ కాపరానికి

ఇంకా కలల్లో నుండి వాస్తవంలోకి రాలేదు సావిత్రి తను కంటూన్న కలలు కల్లలుగానే ఉంటాయో, నిజా లవుతాయో ఆమెకే తెలీదు. ఎవరికయినా అంతే. ఇది జరిగింది అని పూర్తిగా జరిగాక అనుకోవాలి.

సాదారణంగా స్త్రీల అసంతృప్తికి కారణం వాళ్ళ జీవితాన్ని పురుషుల చుట్టూ అల్లుకోవడమే అయుంటుంది పురుషుడు కూడా సహకరించి ఆ అల్లికకి తోడ్పడితే అది సంతోషదాయక మవుతుంది. లేకపోతే ఆ జీవిత మంతా అసంతృప్తే

ఆఖరికి ఏడు గంటలకు వచ్చాడు ముకుందం.

'ఏమండీ' ఆఫీసులో పనవ లేదా ఈ రోజు తొందరగా వస్తారను కున్నాను " అంది సావిత్రి

"పని అయిదున్నరకే అయింది కానీ ఇంత తొందరగా ఇంటి కొచ్చి ఏం చేయాలని రాలేదు " అన్నాడు ముకుందం.

చివుక్కు మంది సావిత్రికి కొత్త దంపతులు 'సాయంత్రం ఐదు ఎప్పు డవుతుందాని ఎదురు చూస్తూంటారట అతని కలా అనిపించదా!" అనుకుంది అయినా తమాయించుకుని-

'ఏవిటండీ బొత్తిగా అలా అంటారు తొందరగా వస్తే సరదాగా కలిసి సినిమాకి వెడదా మనుకున్నాను " అన్నది సావిత్రి బాధగా

"సావిత్రీ! మనిద్దరం మొగుడూ, పెళ్ళాలయి నంత మాత్రాన కలిసి సినిమాలకీ, షికార్లకీ తిరిగుతేనే కానీ కుదరదా ఎవరి ఫ్రండ్స్‌తో వాళ్ళు కలసి వెడితేనే సుఖంగా ఉంటుంది కావాలంటే డబ్బిస్తాను వెళ్ళూ, నిన్నొద్దన లేదు కదా అన్నాడు ముకుందం

ఇదేం మనిషి' అనిపించింది సావిత్రికి. ఇంకేమీ మాట్లాడే ధైర్యం లేకపోయింది సావిత్రికి

* * * * * * *

"ఏమండీ!

ఊఁ!'

"నేను పురిటికి మా వాళ్ళింటికి వెళ్ళాలి కదా!

"అవునూ అయితే

మిమ్మల్ని వదలి ఉండడం చాలా కష్టమని పిస్తూంది మీ కేమీ అన్పించడం లేదూ?"

సావిత్రీ! ఇలాంటి సెంటిమెంట్లన్నీ వదిలేసు కోవాలి మనిద్దరం పెళ్ళికి ముందర కలిసి ఉన్నామా! ఇప్పుడూ అంతే కాలక్షేపానికి ఫ్రెండ్సుంటారు కదా!" అన్నాడు దగ్గరగా తీసుకుంటూ

"అవును నిజమే పెళ్ళికి ముందర వేరేగా పడుకో లేదూ! ఇప్పుడు కూడా అలాగే పడుకోండి " అంది వెనక్కి తిరిగి పడుకుంటూ

ఏం మనిషో ఓ మాటొచ్చి మీదపడ్తుంది తను పడ్తే తోసేస్తుంది ఈ ఆడవాళ్ళకి ఏం కావాలో వాళ్ళకే తెలీదు అనుకుని విసుక్కున్నాడు అంతకంటే అతని మనస్సుకేం తోచలేదు

* * * * * * * *

"నాన్నా! నాన్నా!"

'ఏవిటిరా రాఘవా!

'ఎక్కడి కెళ్తున్నావు?'

ఎక్కడికని చెప్తే నీకు తెలుస్తుంది

"నువ్వెళ్ళద్దు నాన్నా నాకు కూడా నీతో రావాల నుంటుంది. తీసు కెళ్ళవా?" అన్నాడు బాబు ఏడుపు ముఖం పెట్టుకుని

"అలాగే నమ్మా మళ్ళీ వచ్చి తీసు కెడతాలే. సావిత్రీ! వీణ్ణి కాస్త మరపించు టైమయి పోతూంటే వీడొకడు

బాబూ! ఏడవకమ్మా! నాన్న ఇప్పుడు వచ్చేస్తారుగా!" సావిత్రి ఊరడింపు.

'వొద్దమ్మా! నాన్న వెడితే రాడు. నేను కూడా వెళ్ళితే తొందరగా వస్తాడు నన్ను కూడా వెళ్ళనీయమ్మా."

వొద్దమ్మా! నేను ఇంచక్కా కథలు చెప్తాను. నాన్నతో వెడితే నాన్న ఫ్రెండ్సుతో మాట్లాడుతూ కూర్చుంటారు నీకేం తోస్తుంది చెప్పు. ఏం."

"అలాగేలే నాన్నెప్పుడూ ఇంతే

"తప్పమ్మా! అలా అనకూడదు నాన్నకి పనుంది కదా మరి "

"అమ్మా! నాన్నకి బైటేగానీ, ఇంట్లో ఎప్పుడూ పనుండదా!"

కొంతమంది కుండదు బాబూ!"

సావిత్రి మనస్సులోనే మధనపడ సాగింది

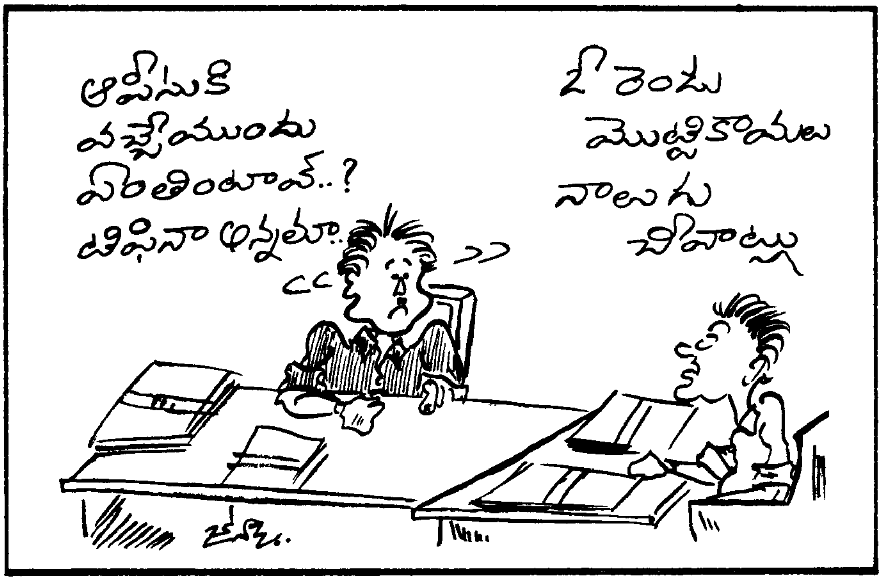

ఈయన తత్వ మేమిటో. భార్యా బిడ్డలతో గడపాలని ఉండదా అసలు. తనేమో, తన ఫ్రెండ్సేమో. చంటి పిల్లవాడు అడిగేడు కదా, వాడి కోరిక తీర్చడాని కయినా ఉండచ్చు కదా!

కానీ ఈయన మాత్రం నిజంగా ఈ ఔరట్లో వరకూతీసుకుంటే స్థిత ప్రజ్ఞుడు లాంటి మనిషే. తనేమో, తన కోరిక లేమోగానీ ఇక్కడున్న సంతోష, విచారా లేమీ ఆయనని అంటవు.

మొన్నటికి మొన్న బాబుకి ఎంత జ్వరం వచ్చింది. పలవరింతలు, కంగారు పెట్టేశాడు. అప్పుడు మనిషికి ఇంకో మనిషి ఉంటే ధైర్యమనేనా ఉండచ్చు కదా. "ప్చ్" అదేం లేదు. పైగా డాక్టరు దగ్గరికి తీసు కెళ్ళేము కదా. నేనుండి మాత్రం ఏం చేస్తాను అన్నారు. అంతేగానీ ఆయన కేమీ పేగు పీక లేదు. అందుకే అంటారు కడుపులో లేంది కావిలించు కుంటే వస్తుందాని.

సావిత్రిలో రోజు రోజుకీ అతని ప్రవర్తన పట్ల నిరుత్సాహం పెరగ సాగింది. ఇంక ఈయన మారరుగాక మారరు. మారాల్సింది తనే. అసలు తను పట్టించుకుని బాధ పడడం వల్లనే కదా. ఈ బాధంతా. తను కూడా ఆయనలాగే ఉండ గలిగినప్పుడు తను మాత్రం బాధ పడాల్సిన పనే ముందసలు.

అందుకే తన చుట్టూ తను కూడా ఓ ప్రపంచం ఏర్పరచు కుంది. స్నేహితులూ, పిల్లలూ ఇదే తన ప్రపంచం. భర్త కొరకు వండి పెట్టడం. వాతా వరణం ఇద్దరి మధ్యా బాగున్నప్పుడు కోరిక తీర్చు కోవడం. అంతవరకే ఇద్దరికీ ఉన్న సంబంధం.

ఒక్కోసారి విసుక్కునే వాడు ముకుందం. ఇంటి కొచ్చేసరికి నిద్ర పోతుం దేవిటి. కాస్త మెలకువగా ఉండి వడ్డించ వచ్చుకదాని.

ఎప్పుడయినా ఆ మాట అంటే విసుక్కునేది. 'అన్నీ అక్కడే ఉన్నాయి కదా. పెట్టుకు తినలేరూ' అని.

ఎప్పుడయినా బైట పని లేక తొందరగా ఇంటికొచ్చినా కూడా ఏమీ తోచేది కాదు.

ఒక్కోసారి పిల్లలు చదువుకుంటూంటే సావిత్రి పక్క వాటా వాళ్ళతో కబుర్లు చెప్తూండడమో లేక పోతే ఏ ఫస్ట్ షోకో వెళ్తూండేది. క్రమేపీ అతని నుండి విడిపోయి తన చుట్టూ దుర్భేద్యమయిన పరిధి ఏర్పరచుకొంది.

★ ★ ★ ★ ★

"ఇలాగయితే ఎవరయినా ఇంకెలా ప్రవర్తిస్తార్రా ముకుందం" అన్నాడు వెంకూ.

అంటే చిన్నప్పుడెప్పుడో తెలియక చేసిన తప్పుకి ఇంత శిక్షా. ఈ వృద్ధాప్యంలో ఒంటరిని చేసి బాధించడమా" ఆవేదనగా అన్నాడు ముకుందం.

"అని నువ్వనుకుంటున్నావు. కానీ అప్పుడు సావిత్రి కూడా అదే వంటరితనంతో బాధపడిందిగా. అయినా నీకు వాళ్ళేదో కావాలని నీకు కల్పించిన వంటరితనం కాదు. కదా. నీ చుట్టూరా నువ్వే ఓ పరిధి గీసుకుని కూర్చున్నావు. స్నేహితులనీ, అదనీ, ఇదనీ. వాళ్ళు అది దాటి రాలేక బైటే ఉండిపోయారంతే. గదిలోకి మూసి తరిమికొడ్తే పిల్లి ఏం చేస్తుందో అదే చేసారు. అది నీమీద అలా పనిచేసింది కాని వాళ్ళు కూడా వాళ్ళ చుట్టూ ఓ ప్రపంచాన్ని ఏర్పరుచు కున్నారంతే".

"అవును నిజమే. వాళ్ళెంత బాధపడి నా నుండి వేరయారో. తలచుకుంటే నాకిప్పుడన్పిస్తుంది. నా కోసమెంతగా ఎదురు చూసేదో సావిత్రి. కానీ ఆమెని నేనెప్పుడూ గమనించనే లేదు.

ఆమె నోరు తెరచి అడిగినా కూడా ఏ చిన్న కోరికా కూడా తీర్చలేకపోయాను. కలిసి సంసారం చేయడం తప్ప ఇంకేమీ చెయ్యలేదు. ఇప్పుడన్పిస్తోంది. ఈ జీవితం మళ్ళీ మొదలయితే ఎంత బాగుండేదని. కనీసం మళ్ళీ మొదలవ్వక పోయినా మళ్ళీ పుట్టి మంచి జీవితాన్ననుభవించడం కోసమేనా తొందరగా చచ్చిపోతే బాగుండునన్పిస్తోందిరా వెంకూ! అన్నాడు ముకుందం ఆ జీవిత మాధుర్యాన్ని తలపోస్తూ. □

ఇ·వేమన·పద్యాలు

దోషకారియైన దూసరికాడైన
పగతుడైన వేద పఠితుడైన
వట్టిలేని పేదవానికి తగినవి
ధనికునకు నొసంగ తగదు వేమ